

I UVODNI DIO

Izbor teme

Teško je u praksi imati čiste odnose pa da se tačno zna koji su to samo odlučujući organi, a da nisu istovremeno i izvršavajući, i obrnuto, koji su to samo izvršujući a da nisu odlučujući. Ipak se, teoretski i pojmovno, razlučuje i zna koji su to odlučujući, a koji izvršavajući organi i organizacije.

Najbolji i najvidljiviji primjer indetifikacije odlučujućeg organa (tijela) i izvršavajućeg organa (organizacije) nalazi se u državnoj organizaciji. Predstavnička tijela (skupštine-parlamenti) su odlučujući organ, a vlada je izvršavajuća organizacija. Tu, sa formalno-pravnog stanovništva, nema zabune, ali u suštini i u praksi je vrlo delikatna situacija. Uzmimo kao primjer put donošenja i izvršenja jednog zakona. Vlada inicira njegovo donošenje, priprema nacrt, pa i prijedlog, a Skupština ga usvaja, da bi potom išao ponovo Vladi da ga provodi. Formalno- pravno je odlučujući organ Skupština, a stvarno Vlada.

Postoji uska povezanost izvršavajućeg i odlučujućeg tijela. Stalna je tendencija da članovi vlade (ministri) i drugi stručnjaci u vladi, odnosno izvršavajućoj organizaciji, teže da se što više približe odlučujućoj grupi, tj. Skupštini i da tzv. „skrivenom funkcijom“ svedu skupštinu-poslanike na servis („fabriku“) za donošenje zakona – odluka, a sve drugo da pripada njima. Na drugoj strani, članovi parlamenta (skupštine) stalno žele da oni postanu i izvršavajući organi. Ali, pošto je u osnovi predstavničko tijelo laičko (nedovoljno stručno) za mnoga pitanja nemože ni zamisliti svoj rad bez izvršavajuće organizacije pa nemože ni preuzeti tu ulogu. Zato može doći do čudnih situacija. Jedna je da i parlament postane izvršavajuća organizacija, druga da izvršavajuća postane i odlučujuća, treća da se izgubi razlika između jednih i drugih, četvrta situacija (mogućnost) da izvršavajuća organizacija ili odlučujuća grupa postane nadmoćna.

Metode koje se koriste u ovom radu

Planski način rada kojim se dolazi do cilja. Izvršna vlast trebala bi da teži da što egzaktnije odredi način svog rada, da u tom okviru što svrsishodnije ovalda suštinom područja oblasti koje su joj u nadležnosti i tako dođe do zadovoljavajućih rezultata. Taj put do uspjeha do ostvarivanja realizovanja zadatih ciljeva je dug i traži dobru organizovanost, sa precizno određenim i utvrđenim postupcima i načinom rada. Ako je način rada izvršne vlasti pažljivo odabran i primjeren toj oblasti rezultat toga je dobro organizovana i funkcionalna vlast.

Dogmatsko –normativna metoda , je kako mnogi pravni teoretičari smatraju, osnovna metoda u pravu, a sve ostale imaju primjese drugih područja. Dogmatska-metoda je pravno logička i kreće se u okviru pravnih normi i odvaja pravo od politike, društvenih kretanja, ekonomskih zbivanja i slično. Jasno se vidi da se ova metoda zatvara i izoluje od okruženja, želeći da izoluje pravo i da ga prikaže kao dogmu. Prema ovoj metodi, autoritet vlasti se uklapa u autritet prava i zato insistira na načelu zakonitosti (a zakoni su instrument države i vlasti) i na načelu istine autoriteta (a ne naučne istine). Uz dogmatsku metodu veže se i normativna, pošto se njome ne utvrđuje samo struktura prava (sadržaj) već i to kako pravo funkcioniše.

Cilj rada

Poznato je da se do cilja dolazi samo utvrđenim i provjerenim postupcima. Pravne nauke a posebno ustavno pravo, nisu statične već imaju dinamičnu osnovu pa se u njihov sistem saznanja stalno unose novi elementi, do kojih se dolazi pomoću odabranih i prikladnih metoda kao smišljenih načina rada a koji se pod određenim okolnosti na isti način primjenjuju i u izvršnoj vlasti.

Cijevi izvršne vlasti ostvaruju se dosljednim primjenjivanjem ustava, zakona, propisa kao zadatak onima koji je predstavljaju i

to u svakom slučaju bez prinude, a prinuda se pojavljuje samo ako je to neophodno.

U toliko što budemo imali sposobnije stručnije kadrove u izvršnoj vlasti koji su spremni da doslijedno provode zadate zadatke ciljeve utoliko će svima u ovoj državi biti bolje u svakom pogledu.

Izvršna vlast raspolaže s veoma kvalitetnim propisima koje treba primjeniti sprovesti u praksi

Područje rada

Institucije Bosne i Hercegovine ne mogu dobiti bilo koje nadležnosti niti obavljati bilo koje poslove koji im nisu izričito dati ustavom. To jasno proizilazi iz ustavne odredbe „Sve državne funkcije i ovlaštenja koja ustavom nisu izričito dodijeljena institucijama Bosne i Hercegovine, pripadaće entitetima.“ (član II tačka 3 Ustava)

Izvori rada

Izvori izvršne vlasti su isključivo pravne norme.

Da bi utvrdili pravne norme koje su izvor izvršne vlasti neophodno je odgovoriti na sljedeća pitanja: u kojim društvenim okolnostima je nastala norma, ko je donosilac norme, kako je i po kom postupku donesena norma, šta se reguliše normom.

Takođe je za utvrđivanje izvora izvršne vlasti od bitnog značaja tip društvenog uređenja i tip pravnog sistema utvrđen na osnovu ustava kao zonskog osnova.